



Van: Inge Klück
Telefoon: 06-10430729
E-mail: bbo@rotterdam.nl

Uw kenmerk: 22bb007556
Ons kenmerk: M2211-6127 - 23bo005267

Onderwerp: Aandacht voor eenzaamheid onder jongeren

Datum: B&W 30 mei 2023

Aan de gemeenteraad

Geachte leden van de raad,

Op 10 november 2022 heeft de gemeenteraad de motie "Aandacht voor eenzaamheid onder jongeren" (22bb007556) van raadslid T. Kind (Volt Rotterdam) e.a. aangenomen.

In deze motie verzoekt de raad het college om inzichtelijk te maken welke interventies er op dit moment worden ingezet om eenzaamheid onder jongeren te bestrijden, binnen bestaande beleidskaders meer aandacht te besteden aan eenzaamheid onder jongeren en om het advies van maatschappelijke partners en jongeren mee te nemen in de verdere uitwerking van beleid rondom het bestrijden van eenzaamheid onder jongeren.

Het college is zich ervan bewust dat eenzaamheid een groot vraagstuk is. We vinden het belangrijk om het thema enigszins af te bakenen. Eenzaamheid hoort voor een deel bij het leven, maar wanneer dit overgaat in problematische eenzaamheid, dan bieden wij als gemeente een vangnet. Daarbij is het ontstaan van problematische eenzaamheid vaak niet terug te voeren tot één oorzaak. Volgens Movisie liggen er meerdere factoren aan ten grondslag. Deze factoren bestaan uit persoonlijkheidsfactoren (laag zelfvertrouwen, verlegenheid, introversie en gebrek aan sociale en emotionele vaardigheden), relationele factoren (het gebrek aan sociale contacten, hoge verwachtingen van sociale relaties, ontbreken van veilige hechting met ouders en familieconflicten) en maatschappelijke factoren (maatschappelijke normen en waarden ten aanzien van sociale relaties, negatieve beeldvorming, pesten, uitsluiting, individualisering en armoede).

Gedurende de coronaperiode werd het belang om in te zetten op problematische eenzaamheid meer zichtbaar en tastbaar onder de jeugd. De afgelopen jaren hebben we op bovenstaande factoren op verschillende manieren inzet gepleegd. Met de tijdelijke middelen die in de coronaperiode beschikbaar kwamen, richtte Rotterdam de Herstelaanpak in, ook intensiverde Rotterdam vanuit de NPO-middelen (Nationaal Programma Onderwijs) de inzet op jeugdpreventie. Daarbij zet Coalitie Erbij zich sinds vorig jaar ook specifiek in voor problematisch eenzame jongeren en levert de inzet vanuit de welzijnsopdracht ook een bijdrage aan de diverse factoren.



Vanuit de Herstelaanpak is het initiatief van jongerenhubs bedacht, die middels het inzetten van talentontwikkeling bij jongeren ook een bijdrage levert aan de persoonlijke en relationele factoren waarmee eenzaamheid werd tegengegaan. Ondanks dat de Herstelaanpak is afgebouwd, hebben de jongerenhubs binnen de welzijnsopdracht een vaste plek in de stad gekregen. Verder heeft de Herstelaanpak de interventie Join Us ingekocht, waarmee op individuele basis gewerkt kon worden aan de persoonlijke factoren. De interventie Join Us, wordt momenteel ingezet in de stad door een welzijnspartij.

We hebben gezien dat bij veel jongeren in een kwetsbare omgeving eenzaamheid zich snel kan ontwikkelen tot problematische eenzaamheid. We zetten erop in meer jongeren deel te laten nemen aan de maatschappij. Het welzijnswerk heeft hier een grote rol in gekregen, door focus te leggen op een veilige speelomgeving, door jongerenhubs te organiseren, maar ook door op specifiekere doelgroepen in te zetten. Meidenwerk is daarvan een voorbeeld; deze groep leek de afgelopen jaren onvoldoende aandacht te krijgen en was ook steeds in veel Huizen van de Wijk minder zichtbaar. Met extra inzet van meidenwerk krijgt ook deze groep meer aandacht.

Jonge mantelzorgers zijn een andere groep die meer risico loopt op eenzaamheid en die daarom onze aandacht heeft. Vanzelfsprekend binnen de mantelzorgondersteuning vanuit de welzijnsopdracht en de opdracht van Mantelfoon, maar aanvullend daarop is er ook op scholen (van basisonderwijs tot hogeschool) en de Erasmus Universiteit aandacht voor deze groep. Wij richten ons hierbij op het beter signaleren van de jonge mantelzorgers op de scholen door de decanen en docenten en op ondersteuning van de jonge mantelzorgers zelf. Vaak is het bespreekbaar maken van de mantelzorg en begrip hiervoor vanuit de school voldoende voor de jonge mantelzorger om zich beter en minder eenzaam te voelen.

Vanuit Gezond010 wordt middels een werkgroep contact onderhouden met decanen van de Hogescholen en de Erasmus Universiteit op de thema's mentale gezondheid en middelengebruik. Het doel van de werkgroep is kennisuitwisseling en deskundigheidsbevordering. Het hoger onderwijs zet sinds een aantal jaren steeds steviger in op studentenwelzijnsprogramma's. Eenzaamheid vormt daarbinnen een van de thema's. Het hoger onderwijs financiert deze programma's o.a. met NPO-middelen die zij dit jaar nog ontvangen. Onderdeel van studentenwelzijnsprogramma's zijn onder andere inlooppreekuren bij psychologen.

Ook in het MBO is aandacht voor mentaal welbevinden, waaronder eenzaamheid. Alle MBO's zijn hier mee bezig. Het ROC Albeda heeft de ondersteuning en begeleiding van studenten herijkt. In de ondersteuning hebben studentcoaches een belangrijke rol gekregen. Studentcoaches leggen contacten met studenten. Zij bieden een luisterend oor en begeleiden studenten. Soms organiseren zij themabijeenkomsten. Als meer hulp nodig is dan schakelen zij met medewerkers van het ondersteuningsteam van de school. Een ander goed voorbeeld komt van het Grafisch Lyceum Rotterdam. Het Grafisch Lyceum biedt een mentaal fit programma aan studenten in het eerste en tweede jaar van de opleiding. De modules zijn verplicht. Zij kunnen modules kiezen die passen bij hun behoefte.



Coalitie Erbij zet in 2023 de lerende praktijk jongeren en eenzaamheid voort. Vanuit deze lerende praktijk wil Coalitie Erbij kennis bespreken en delen over de aanpak van eenzaamheid onder jongeren en de kennis over de aanpak onder professionals vergroten. Uitgangspunt van deze lerende praktijk is het betrekken van jongeren zelf. Het jongerenperspectief binnen Coalitie Erbij wordt vanaf dit jaar versterkt door ook een professional uit het jongerenveld toe te voegen aan de kerngroep van Coalitie Erbij. In de eerste helft van 2023 wordt met de deelnemers van een eerdere bijeenkomst over jongeren en eenzaamheid een vervolgbijeenkomst georganiseerd. Coalitie Erbij wil de nauwe samenwerking tussen praktijk, beleid en wetenschap voortzetten en heeft verschillende ideeën om de deskundigheid op dit onderwerp onder professionals te bevorderen.

Binnen het jeugdpreventiekader zijn er diverse interventies ingekocht die een bijdrage leveren aan de sociaal-emotionele vaardigheden en psychosociale problematiek, die een samenhang hebben met de persoonlijke factoren die kunnen zorgen voor het ontstaan van problematische eenzaamheid. Hierbij kan gedacht worden aan de interventie Amigo's. Hierbij wordt individuele begeleiding geboden gericht op het vergroten van zelfvertrouwen bij kinderen die geen groot sociaal netwerk hebben, minder zelfvertrouwen hebben en/of een verminderde motivatie in school hebben. Het type interventies dat ingekocht wordt binnen het jeugdpreventiekader, hangt altijd samen met de vraag en behoeften van de jeugd in de stad. De verwijzing naar deze interventies verloopt vanuit school via het Schoolmaatschappelijk Werk (primair onderwijs t/m MBO) en/of het CJG.

Vanuit het Actieplan 'Vastpakken en niet loslaten' (2021-2026), dat zich richt op jongeren in een kwetsbare positie, wordt geïnvesteerd in de vijf pijlers van zelfredzaamheid (de 'big 5'). Eén van deze pijlers is het hebben van een sociaal netwerk. Hiervoor is onder andere 'Join the club' uitgevoerd door Netwerk Nieuw Rotterdam. Zij richten zich op jongeren die ondersteuning nodig hebben bij het maken van vriendschappen en geven training in sociale vaardigheden en organiseren clubavonden. In 2022 hebben 160 jongeren meegedaan aan 'join the club'. Verder is door het Actieplan, in samenwerking met de 1% preventieregeling, geïnvesteerd in 4,4 fte psychologen op het MBO. Zij ondersteunen jongeren die te maken hebben met ernstige mentale problemen (waaronder problematische eenzaamheid) om hiermee schooluitval te voorkomen en gelijke kansen te bevorderen.

Wij hopen de door u gestelde vragen hiermee voldoende te hebben beantwoord en stellen voor de motie 22bb007556 hiermee af te doen.

Burgemeester en wethouders van Rotterdam,

De secretaris,

V.J.M. Roozen

De burgemeester,

R.A.C.J. Simons, l.b.